

KATAR DOĞRULTMA FRENİ NEDİR VE KULLANIMI NE SONUÇLAR GETİRİR?

1)Katar Doğrultma Freni nedir?

Katar Doğrultma Freni (Almanca: Streckbremse-İngilizcesi:Trailer Brake) sürücü tarafından hareket sırasında çekicinin frenlerini kullanmadan sadece Römork veya Yarı-Römork frenlerini kullanarak katarın yavaşlatılmasına yarar.

Normalde ,çekicinin Ana Fren Sistemi (Ayak Freni) tatbik edildiğinde çekici ve römork frenleri aynı anda çalışır.İki aracın frenlerinin birbiriyle uyumu da 71/320/EEC Fren Direktifi kapsamında açıklanır (Bakınız Ek1) Buna göre çekici ve römork frenlerinin sağladığı Frenleme Oranı (z %) aynı Sarı Kaplin basıncı (Pm) nda birbirine yakın olmalıdır. Yani çekici ve römork frenlerinin sağladığı fren ivmesi birbirine yakın olmalıdır.Buradan amaç daha yüksek güvenlidir.

2) Katar Doğrultma Freni gereksinimi nasıl oluşmaktadır?

Römork ve çekicilerin frenlerinin Fren Direktifine göre uyumlu olarak üretilmediği veya başlangıçta uyumlu üretildikten sonra bakımsızlık nedeniyle uyumlarının bozulduğu durumlarda sürücüler Ana Fren Sistemi(Ayak Freni) ni kullanmaktan korktukları için sadece Katar Doğrultma Freni kullanarak aracı yavaşlatmayı tercih ederler.

3)Katar Doğrultma Freni 71/320/EEC fren direktifine uygun mudur?

Katar Doğrultma Freni iki nedenle Fren Direktifine aykırıdır:

1) Römork Freni ile Çekici freninin ayrı ayrı kumandası direktife aykırıdır:

Fren direktifinde Ana Fren Sisteminin hiçbir yüzeyinin bağlantısının kesilemeyeceği belirtilmiştir

2.2.1.10- Ana fren sistemi ile tespit fren sistemi, uygun mukavemetteki aksamlarla tekerleklerle bağlı fren yüzeylerine sürekli olarak etki etmelidir. Hiçbir fren yüzeyinin tekerleklerden bağlantısı kesilemez; bununla birlikte ana fren ve ikincil fren sistemi durumunda, fren yüzeylerindeki çok kısa bağlantı kesintisine, örneğin vites değiştirirken, izin verilir. Bu sırada ana ve ikincil fren sistemleri daha önce belirtilen performansta çalışmaya devam ederler. Ayrıca, tespit fren sistemi için yukarıda bahsedilen bağlantı ayırmalara yalnızca sürücü tarafından sürücü koluğundan kumanda edilen ve bir hava kaçağı sonucu etkisiz kalmayacak bir tertibat olması şartıyla izin verilir (1)

2.2.1.24- O₃ veya O₄ sınıfı bir römork çekme yetkisi olan motorlu araçta, römorkun ana fren sistemi yalnızca çekici aracın ana, ikincil veya tespit fren sistemiyle birlikte çalışabilir.

Bunun anlamı çekici freninden römork freninin ayrılamayacağıdır.

2) Frenlerin ayrı ayrı kullanılması Çekici - Römork fren uyumunu bozmaktadır:

Römork freninin bağımsız kullanımı römork frenlerinin ısınmasına ve bu arada da çekicinin frenlerinin soğuk kalmasına neden olmaktadır.Bu durumda römorkun frenlerinin zayıflaması ve römork frenlerinin uyumunun bozulması kaçınılmazdır.

4)Katar doğrultma Freninin kullanımı sakıncalı mıdır?

Katar Doğrultma Freninin kullanımı şu nedenlerle sakıncalıdır:

- 1) 71/320/EEC Fren Direktiflerine aykırı olduğu için
- 2) Römork frenlerinde aşırı bir aşınmaya neden olduğu için.
- 3) 71/320/EEC ye göre frenleri uyumlu araçlarda kullanımı gereksiz olduğu için.

5) Katar Doğrultma Freni gereksinimi nasıl ortadan kaldırılabilir?

- Çekici ve Römork frenlerinin 71/320/EEC ye uygunluğu talep edilmelidir.
- Bu şartları sağlayan araçların periyodik olarak fren uyum kontrolleri yapılmalı ve bakımlarının orijinal parçalar kullanılarak yapılması sağlanmalıdır.
- Sürücüler çekici-römork fren uyumu konusunda bilgilendirilmelidir.
- Çekicide Retarder kullanımı yaygınlaştırılarak.

6) Çekici üzerinde Katar Doğrultma Freni takılı ise ne yapılmalıdır?

Kanımızca en iyi çözüm bunun sökülmesi ve ardından her iki aracın da frenlerinin uyumunun sağlanmasıdır.

7) Çekicide Katar Doğrultma Freni "opsiyon" olarak teklif edilmeli midir?

Hayır.